

Dokument s plenarne sjednice

B9-0414/2022/REV

3.10.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom pitanja za usmeni odgovor B9-0023/2022 i B9-0024/2022

u skladu s člankom 136. stavkom 5. Poslovnika

o strateškim ciljevima EU-a za 19. sastanak Konferencije stranaka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore (CITES), koji će se održati u Panami od 14. do 25. studenoga 2022 .
(2022/2681(RSP))

Lídia Pereira, César Luena, María Soraya Rodríguez Ramos, Ville Niinistö, Pietro Fiocchi, Anja Hazekamp
u ime Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

B9-0414/2022

Rezolucija Europskog parlamenta o strateškim ciljevima EU-a za 19. sastanak konferencije ugovornih stranaka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore (CITES) koja će se održati u Panami od 14. do 25. studenog 2022.

(2022/2681(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir globalno izvješće o procjeni Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES) iz 2019. o bioraznolikosti i uslugama ekosustava,
- uzimajući u obzir izvješće Programa UN-a za zaštitu okoliša i Organizacije UN-a za hranu i poljoprivredu naslovljeno „Stanje svjetskih šuma 2020.“, u kojem se naglašava ključna uloga šuma koje su stanište za više od 80 % svjetske kopnene biološke raznolikosti i koje pružaju brojne usluge ekosustava i osiguravaju sredstva za život mnogim zajednicama, uključujući autohtono stanovništvo,
- uzimajući u obzir morsku i obalnu biološku raznolikost,
- uzimajući u obzir predstojeći 19. sastanak Konferencije stranaka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore (CITES), koji će se održati u Panami od 14. do 25. studenoga 2022.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju br. 75/311 Opće skupštine UN-a od 26. srpnja 2021. o suzbijanju nezakonitog trgovanja divljom faunom i florom,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Konferencije CITES-a 12.10 (Rev.CoP15) o registraciji procesa u kojima se životinjske vrste navedene u Dodatku I. uzgajaju u zatočeništvu i u komercijalne svrhe;
- uzimajući u obzir odluke CITES-a 18.226 i 18.227 o trgovini azijskim slonovima (*Elephas maximus*),
- uzimajući u obzir odluke CITES-a 18.81-18.85 o kriminalu u području divlje faune i flore povezanim s internetom;
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: vraćanje prirode u naše živote“ (COM(2020)0380), i Rezoluciju Parlamenta od 9. lipnja 2021. o toj strategiji¹,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore², čiji je cilj promicanje održavanja biološke raznolikosti i koja predstavlja temelj EU-ove politike očuvanja prirode,

¹ SL C 67, 8.2.2022., str. 25.

² SL L 206, 22.7.1992., str. 7.

- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o biološkoj raznolikosti i 15. sastanak Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti, koji će se održati od 7. do 19. prosinca 2022. u Montrealu, Kanada,
 - uzimajući u obzir Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni Direktive 2008/99/EZ (COM(2021)0851), koji je podnijela Komisija,
 - uzimajući u obzir pitanja upućena Vijeću i Komisiji o ključnim ciljevima Konferencije stranaka CITES-a u Panami od 14. do 25. studenoga 2022. (O-000038/2022 – B9-0023/2022 i O-000039/2022 – B9-0024/2022),
 - uzimajući u obzir članak 136. stavak 5. i članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je dosad nezabilježen gubitak biološke raznolikosti u svijetu, koji se trenutačno odvija brzinom koja je desetke do stotine puta veća od prirodne stope izumiranja vrsta, izravna posljedica ljudskog djelovanja i zbog kojega oko milijunu životinjskih i biljnih vrsta prijeti izumiranje; budući da dostupni dokazi upućuju na to da nije prekasno da se zaustave i preokrenu trenutačni trendovi gubitka biološke raznolikosti;
 - B. budući da biološka raznolikost pozitivno doprinosi zdravlju ljudskog stanovništva; budući da je do 80 % lijekova koje koriste ljudi prirodnog podrijetla;
 - C. budući da su oceani, koji čine 95 % biosfere, jedan od najvažnijih ponora ugljika jer reguliraju klimu i apsorbiraju CO₂ iz atmosfere,
 - D. budući da je važno zaštititi morsku i obalnu biološku raznolikost i uhvatiti se u koštac s prijetnjama koje za nju predstavlja neregulirano ili nedovoljno regulirano iskorištavanje živih morskih resursa; budući da je također važno zaštititi slatkovodnu biološku raznolikost, koja se smanjuje u većoj mjeri nego što je to slučaj s morskim i kopnenim ekosustavima, pri čemu se broj slatkovodnih populacija smanjio za 83 % između 1970. i 2014.;
 - E. budući da velika većina vrsta kojima se trguje nije zaštićena CITES-om; budući da je međunarodna trgovina takvim vrstama i dalje neregulirana i uvelike doprinosi izumiranju divljih populacija;
 - F. budući da je CITES najveći svjetski sporazum o očuvanju divljih vrsta, sa 184 stranaka potpisnica, uključujući EU i njegovih 27 država članica; budući da se njime uviđa da je divlja fauna i flora u svojim mnogostrukim jedinstvenim i raznovrsnim oblicima nezamjenjivi dio Zemljinih prirodnih sustava i da ju je potrebno štititi za buduće generacije;
 - G. budući da je cilj CITES-a osigurati da međunarodna trgovina divljim životinjama i biljkama ne predstavlja prijetnju za opstanak tih vrsta u divljini;
 - H. budući da nezakonita i zakonita trgovina divljom faunom i florom i njihova upotreba te uništavanje prirodnih staništa znatno doprinose smanjenju biološke raznolikosti, potkopavaju globalne napore u borbi protiv klimatskih promjena te su uzrok i posljedica

korupcije;

- I. budući da Dodatak I. CITES-u obuhvaća sve vrste kojima prijeti izumiranje, a koje jesu ili bi mogle biti pogođene trgovinom; budući da Dodatak II. obuhvaća sve vrste kojima bi moglo zaprijetiti izumiranje ako trgovina primjercima tih vrsta ne bude podlijejala strogim propisima kako bi se izbjeglo njihovo iskorištavanje koje nije kompatibilno s njihovim preživljavanjem i ako se njihova trgovina ne bude efektivno kontrolirala;
- J. budući da se zbog trgovine divljom faunom i florom povećava kontakt između ljudi i divlje faune i flore te stvara potencijalno visok rizik od pojave i širenja zoonoza; budući da je 70 % svih novih zaraznih bolesti kod ljudi zoonotskog podrijetla, da trgovina divljom faunom i florom predstavlja ozbiljan rizik za zdravlje životinja i ljudi; budući da postoji potreba za boljom i iscrpnijom kontrolom trgovine mesom i trgovine živim životinjama; budući da stručnjaci preporučuju ograničavanje zoonotskih rizika na način da se riješi problem tržnica sa živim životinjama i da se izradi „pozitivan popis” životinjskih vrsta za koje je dozvoljen međunarodni prijevoz, uzimajući u obzir zoonotske rizike i druge aspekte kao što su dobrobit životinja, stanje očuvanosti i trendovi u pogledu populacije;
- K. budući da se trošak globalnih strategija za sprečavanje pandemija smanjenjem nezakonite trgovine divljom faunom i florom, izbjegavanjem prenamjene zemljišta i povećanjem nadzora procjenjuje na između 22 milijarde USD i 31 milijardu USD³, što predstavlja tek mali dio troškova uzrokovanih pandemijom;
- L. budući da je 19 država članica podržalo dokument o stajalištu ciparske vlade o novom zakonodavnom okviru EU-a za pozitivan popis EU-a za držanje kućnih ljubimaca, koji je predstavljen na sastanku Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo 24. svibnja 2022.;
- M. budući da je EU glavno čvorište, tranzitna točka i odredište za zakonito i nezakonito stečene žive ili mrtve primjerke divlje faune i flore, njihove dijelove ili od njih dobivene proizvode; budući da su 2019. prijavljene transakcije uvoza divlje faune i flore zaštićene CITES-om u EU činile 36 % ukupnih uvoznih transakcija;
- N. budući da je između 2014. i 2018. EU bio na drugom mjestu, odmah nakon SAD-a, po uvozu lovačkih trofeja od divljih vrsta navedenih u CITES-u; budući da sve veći broj europskih zemalja poduzima ili razmatra poduzimanje mjera zabrane uvoza lovačkih trofeja;
- O. budući da međunarodna trgovina divljom faunom i florom svake godine dosegne vrijednost mjerljivu u milijardama eura i uključuje milijune primjeraka takvih biljaka i te faune, budući da je nezakonita trgovina divljom faunom i florom četvrto najveće crno tržište, nakon tržišta droge, trgovine ljudima i oružjem; budući da se kaznena djela nezakonite trgovine divljom faunom i florom često ne kažnjavaju dovoljno strogo da bi to djelovalo kao sredstvo odvraćanja te da se aktere na srednjim i visokim razinama rijetko kazneno goni;
- P. budući da internet ima ključnu ulogu u olakšavanju nezakonite trgovine divljom faunom

³ Organizacija za hranu i poljoprivredu, „Stanje svjetskih šuma 2022. – Šumski putovi za zeleni oporavak i izgradnju uključivih, otpornih i održivih gospodarstava.”, Rim, 2022.

i florom;

- Q. budući da su pojačani naporu za poboljšanje transparentnosti i djelotvornog sudjelovanja civilnog društva u donošenju odluka ključni;
- R. budući da EU ima jasnu ulogu u uspostavi konstruktivne suradnje i razmjene između vladinih i nevladinih utočišta i centara za spašavanje kako bi se u slučajevima zaplijenjenih divljih vrsta osigurala dugoročna rješenja prilagođena tim vrstama;
- S. budući da su tradicionalni lijekovi među glavnim uzrocima kada je riječ o zapljenama robe povezanima s CITES-om koje su prijavile države članice; budući da upotreba divljih životinja u proizvodnji tradicionalnih lijekova šteti biološkoj raznolikosti, posebno kada je riječ o vrstama s crvenog popisa; budući da potražnja za tradicionalnim lijekovima sa životinjskim sastojcima dovodi do povećane nezakonite trgovine divljim životinjama;
- T. budući da su se populacije pelagičnih morskih pasa smanjile za 71 % od 1970. i da izumiranje prijete ili gotovo prijete više od 50 % svih vrsta morskih pasa⁴ te da je trgovina njihovim dijelovima tijela jedan od glavnih uzroka tog smanjenja; budući da je 20 % populacija grebenschkih morskih pasa proglašeno funkcionalno izumrlim; budući da su 2020. države članice EU-a bile izvor više od 45 % svih proizvoda povezanih s perajama morskih pasa uvezenih u tri glavna trgovinska centra: Hong Kong, Singapur i Tajvan;
- U. budući da je 2021. nakon što je u Africi došlo do smanjenja populacije afričkog savanskog slona (*Loxodonta africana*) za više od 60 % i afričkog šumskog slona (*Loxodonta cyclotis*) za 86 % tijekom tri generacije, Međunarodna unija za očuvanje prirode (IUCN) podigla razinu prijetnje za afričkog savanskog slona s razine „ranjivi“ na „ugroženi“ te je zasebno navela afričkog šumskog slona kao kritično ugroženog⁵;
- V. budući da je krivolov u svrhu trgovanja bjelokosti glavni uzrok smanjenja broja jedinki afričkih slonova; budući da nezakonita trgovina bjelokosti šteti gospodarskom razvoju, potiče organizirani kriminal, promiče korupciju i potiče sukobe; budući da se trgovina bjelokosti znatno povećala nakon što je uvedena zakonita prodaja;
- W. budući da je trgovina divljim tigrovima zabranjena; budući da se, međutim, propisima EU-a o trgovini divljom faunom i florom ne sprečava trgovina tigrovima iz uzgoja u zatočeništvu i njihovim dijelovima, iako se Odluka 14.69 CITES-a protivi komercijalnom uzgoju tigrova i trgovini njihovim dijelovima; budući da države članice i dalje uvoze i izvoze žive tigrove i dijelove tigrova registrirane pod CITES-ovom oznakom komercijalne trgovine;

Uvod

1. naglašava jasnu potrebu za opreznijim pristupom zaštiti divlje faune i flore s obzirom na stalnu prijetnju koju trgovina divljom faunom i florom predstavlja za pojedinačne

⁴ Međunarodni fond za dobrobit životinja, Ponuda i potražnja: uloga EU-a u svjetskoj trgovini morskim psima, 2022.

⁵ IUCN, „Afričke vrste slonova sada ugrožene i kritično ugrožene – Crveni popis IUCN-a”, 25. ožujka 2021.

životinje, vrste te zdravlje ljudi i životinja, kao i okoliš;

2. poziva na povećanje usklađivanja između CITES-a i Konvencije o biološkoj raznolikosti, Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja te drugih ugovora i sporazuma povezanih s biološkom raznolikošću kako bi se zaista ispunile međunarodne obveze u pogledu očuvanja biološke raznolikosti;
3. zabrinut je zbog toga što tržište egzotičnih kućnih ljubimaca kao i opseg time pogođenih vrsta rastu i unutar EU-a i na međunarodnoj razini;
4. naglašava da bi se ekološki otisak proizvodnje i potrošnje EU-a trebao hitno smanjiti kako bi ostao unutar granica planeta;
5. naglašava da su usluge ekosustava i resursi koje šume pružaju ključni za ljude diljem svijeta; poziva EU i države članice da se zalažu za donošenje Rezolucije CITES-a o šumama na konferenciji CoP19 kako bi se osiguralo da su vrste drveća koje su uvrštene na popis CITES-a adekvatno zaštićene i da se bilo kakva trgovina tim vrstama odvija samo ako je zakonita, održiva i sljedeća;
6. naglašava da je uključivanje žena u očuvanje divlje faune i flore korisno kako za rodnu ravnopravnost tako i za održivost okoliša te da omogućuje usmjerenije i učinkovitije mjere za borbu protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom; poziva Komisiju da surađuje s tajništvom CITES-a kako bi se rodni aspekti uključili u CITES te da podrži rodno osjetljive inicijative koje utječu i odnose se na kriminalno ponašanje povezano s divljom faunom i florom i na očuvanje divlje faune i flore; smatra da bi se u okviru primjene, donošenja odluka i provedbe u pogledu CITES-a trebala promicati rodna ravnopravnost te poziva EU i države članice da se zalažu za Akcijski plan za rodnu ravnopravnost u CITES-u, koji bi se mogao donijeti rezolucijom;

Provedba, usklađenost i izvršenje

7. ističe da se u izvješću IPBES-a o globalnoj procjeni iz 2019. o biološkoj raznolikosti i uslugama ekosustava utvrđuje niz nedostataka u CITES-u, kao što su usklađenost, izvršenje, potreba za znanstveno utemeljenim kvotama, financiranje, borba protiv korupcije i smanjenje potražnje; naglašava da bi se trebalo uhvatiti u koštac s tim nedostacima radi bolje provedbe Konvencije te apelira na sve stranke da na temeljit način pristupe rješavanju tih pitanja;
8. žali zbog neodgovarajuće provedbe zabrana i ograničenja trgovine zaštićenim vrstama zbog nedostatka kapaciteta i resursa koje su sve strane namijenile u tu svrhu; poziva sve strane da ulože veće napore u provedbu Konvencije;
9. izražava zabrinutost zbog toga što se stranke CITES-a ne pozivaju na odgovornost zbog neuspješne provedbe odredbi Konvencije, uključujući zahtjev da se dozvole za uvoz i izvoz potkrijepe znanstveno utemeljenim savjetima da takav uvoz ili izvoz neće štetiti opstanku vrste (zaključci o neštetnosti);
10. poziva na dosljednu i nepristranu provedbu instrumenata predviđenih CITES-om i odluka donesenih u okviru Konvencije kako bi se promicala usklađenost s njom, uključujući program za pomoć u usklađivanju; poziva EU i sve stranke da izrade mjere

kako se se osiguralo odgovarajuće i pravovremeno poštovanje Konvencije, uključujući izdvajanjem potrebnih resursa, te da donesu učinkovito nacionalno zakonodavstvo za provedbu odluka i rezolucija donesenih u okviru Konvencije; poziva na uzajamnu suradnju između stranaka te na razmjenu najboljih praksi;

11. nadalje poziva EU i njegove članice da donesu stroge mjere, uključujući odvratajuće sankcije, u slučajevima neusklađenosti kada se utvrdi da određena stranka potkopava učinkovitost Konvencije i da ustvari ne prekida nezakonito ili neodrživo iskorištavanje i trgovinu, te da kao krajnju mjeru obustave trgovinu sa strankom koja krši odredbe;
12. poziva sve stranke da povećaju zaštitu zviždača, novinara, čuvara divlje flore i faune te boraca za zaštitu okoliša i ljudska prava, koji imaju ključnu ulogu u zaštiti okoliša i zaustavljanju nezakonite trgovine divljom faunom i florom;
13. ustraje u tome da bi sve stranke transnacionalni kriminal povezan s divljom faunom i florom trebale priznati kao ozbiljan organizirani kriminal, što bi se trebalo odražavati u dodjeli sredstava i podrazumijevati aktivno sudjelovanje specijaliziranih policijskih i carinskih istražnih agencija;
14. ističe ključnu ulogu policije i carine te potiče sve države članice EU-a da na nacionalnoj razini uspostave specijalizirane jedinice usmjerene na kriminal povezan s divljom faunom i florom, čiji će mandat obuhvaćati cijelo državno područje i neće biti ograničen na određene regije ili druge teritorijalne jedinice; poziva države članice da ovlaste te specijalizirane jedinice da se aktivno uključe u međunarodnu suradnju i koordinaciju; naglašava da bi se suradnja s relevantnim tijelima u državama članicama u pitanjima nezakonite trgovine divljom faunom i florom mogla dodatno preispitati i ojačati putem skupine EU-a za provedbu koja okuplja službenike tijela u području izvršavanja zakonodavstva iz svih država članica EU-a, kao i Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol), Eurojusta, Interpola, Svjetske carinske organizacije i tajništva CITES-a; poziva EU i države članice da poboljšaju osposobljavanje za provedbu zakona o trgovini divljom florom i faunom;
15. ističe da je potrebna baza podataka stručnjaka za biologiju i/ili ekologiju kako bi se utvrdile vrste i kazneno gonili zločini povezani s divljom faunom i florom, kao što su krivolov, nezakonita trgovina i nezakonito iskorištavanje, te kako bi se tijelima kaznenog progona na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini omogućilo bolje razumijevanje tog fenomena;
16. ističe prednosti baze podataka upravljačkih informacijskih sustava tijela kaznenog progona u borbi protiv organiziranog kriminala i nezakonite trgovine divljom faunom i florom; apelira na Komisiju i države članice da na razini EU-a uspostave bazu podataka sudskih predmeta o kaznenim djelima protiv okoliša, uključujući kaznena djela povezana s divljom faunom i florom, te o mjerama koje su tijela kaznenog progona provela u području kaznenih djela protiv okoliša; smatra da bi takva baza podataka trebala omogućiti centralizirano prikupljanje podataka i povećati stupanj digitalizacije i znanja; napominje da preispitivanje povijesnih slučajeva može biti korisno tijelima, agencijama i organizacijama u tom području;
17. podsjeća na svoju Rezoluciju od 9. lipnja 2021. o strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote, u kojoj je Komisija pozvana da olakša izgradnju

kapaciteta, uključujući prijenos znanja, razmjenu tehnologije i osposobljavanje za stjecanje vještina za zemlje korisnice radi provedbe CITES-a i drugih konvencija i sporazuma ključnih za zaštitu biološke raznolikosti u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa i inicijative „Pomoć za trgovinu” Svjetske trgovinske organizacije; ustraje na potrebi za jačanjem programa suradnje sa zemljama izvan EU-a radi očuvanja njihove autohtone bioraznolikosti, među ostalim kroz međuparlamentarni dijalog, te za pomaganjem zemljama u razvoju u provedbi tih programa;

18. žali zbog toga što EU ne provodi preporuke CITES-a iz Rezolucije konferencije 12.10 (Rev.CoP15) o registraciji procesa u kojima se životinjske vrste navedene u Dodatku I. uzgajaju u zatočeništvu i u komercijalne svrhe; izražava zabrinutost da se time stvaraju rupe u zakonu i olakšava nezakonita trgovina; poziva države članice da u potpunosti provedu tu rezoluciju i registriraju sva relevantna uzgajališta za uzgoj tih vrsta te da Komisiji i Tajništvu CITES-a dostave potpune i točne zahtjeve za registraciju; apelira na Komisiju i države članice da se usprotive bilo kakvim nastojanjima da se oslabi sustav za registraciju aktivnosti uzgoja u zatočeništvu za vrste navedene u Dodatku I.;
19. potiče i podržava primjenu modernih i inovativnih metoda za označivanje i praćenje vrsta uvrštenih na popis CITES-a ili proizvoda od tih vrsta kako bi se omogućila diferencijacija jedinki i njihovih derivata uzgojenih u zatočeništvu od jedinki i njihovih derivata ulovljenih u divljini;

Donošenje odluka, transparentnost i izvješćivanje

20. pozdravlja godišnja izvješća o nezakonitoj trgovini kao važan korak prema boljem razumijevanju nezakonite trgovine divljom faunom i florom te potiče EU i sve strane da ih pravodobno podnesu; ističe da bi ta izvješća trebala sadržavati informacije o izdanim dozvolama i potvrdama, količinama i vrstama primjeraka, kao i nazive vrsta kako su navedene u dodacima I., II. i III.;
21. potiče sve strane i EU da osiguraju transparentnost u neosjetljivim aktivnostima i operacijama tajništva CITES-a, među ostalim objavljivanjem godišnjih izvješća o nezakonitoj trgovini te da se podaci pravovremeno učitaju u bazu podataka CITES-a o trgovini, uključujući informacije o naručivanju izvješća, izradi pravilnika i odabiru savjetnika; potiče sve strane da ulože dodatne napore kako bi osigurale da se razlike u dozvolama za izvoz i uvoz svedu na najmanju moguću mjeru;
22. smatra da je veća transparentnost u komercijalnoj trgovini vrstama iz Dodatka I., uključujući vrste uzgojene u zatočeništvu, ključna za borbu protiv korupcije, nezakonite trgovine, krijumčarenja i prijevara s primjercima;
23. poziva na bolje vođenje evidencije kada je riječ o Dodatku I., uključujući primjerke koji se uzgajaju i drže u zatočeništvu te razvoj pokazatelja rizika u vezi s ekološkim, sigurnosnim i uzgojnim praksama, kao što su dodatne pojedinosti o načinu vođenja evidencije, upravljanju podacima i izvješćivanju, načinu upravljanja sustavom stokova/inventara i načinu na koji se taj sustav preispituje i osigurava u pogledu prijevoza, skladištenja i odlaganja;
24. ponovno poziva Komisiju i države članice da predvode naporima da se okonča

komercijalna trgovina ugroženim vrstama i njihovim dijelovima te poziva na potpunu i trenutačnu zabranu komercijalne trgovine, izvoza ili ponovnog izvoza bjelokosti na europskoj razini unutar EU-a i u odredišta izvan EU-a, uključujući bjelokost koja datira iz razdoblja prije Konvencije, ističući da bi trebalo zadržati ograničene iznimke za uvoz i izvoz znanstvenih proizvoda, glazbenih instrumenata zakonito stečenih prije 1975. i za trgovinu artefaktima i antikvitetima proizvedenima prije 1947., pod uvjetom da su popraćeni valjanim certifikatom; traži slična ograničenja za druge ugrožene vrste poput tigrova i nosoroga; poziva na to da se ta zabrana primijeni bez odgode;

25. pozdravlja izmjene Uredbe Komisije (EZ) br. 865/2006⁶ i revidirane smjernice o režimu EU-a kojim se uređuje trgovina bjelokosti te potiče Komisiju da strogo prati provedbu revidirane uredbe u državama članicama; poziva Komisiju i države članice da ta pravila pretvore u pravno obvezujuće zakonodavstvo i da uklone preostale propuste;

Financiranje

26. sa zabrinutošću konstatira da za mnoge odluke CoP18 nije osigurano financiranje; poziva sve strane da zajamče dostatna financijska sredstva za pravilnu provedbu cijele Konvencije, uključujući njezino izvršenje; poziva Komisiju i države članice da povećaju svoju financijsku i ostalu potporu za provedbu odluka CITES-a;
27. ističe da provedba mnogih odluka CITES-a ovisi o dostupnosti vanjskog financiranja; poziva EU i sve stranke Konvencije da istraže mehanizme kojima bi se osiguralo da vanjsko financiranje odluka CITES-a bude u skladu s prioritetima njihovih programa rada te da se razvojnom pomoći EU-a zemljama primateljicama ne ugrožava održivost divljih vrsta, bioraznolikost, prirodna staništa, ekosustavi te usluge koje pružaju;
28. izražava zabrinutost zbog sve većeg radnog opterećenja tajništva CITES-a, konferencije stranaka i odbora u odnosu na resurse koji su im dostupni; poziva EU da preuzme vodeću ulogu u rješavanju tog pitanja; potiče, među ostalim, sve strane da podrže pouzdanu provedbu nacrtu odluka i preporuka Stalnog odbora CITES-a;

Strateška vizija CITES-a za razdoblje 2021. – 2030.

29. pozdravlja priznavanje međusobne povezanosti CITES-a i ciljeva održivog razvoja, Konvencije o biološkoj raznolikosti i zaključaka IPBES-a;
30. smatra da bi se na konferenciji CoP19 trebalo pozabaviti pitanjem revizije strateške vizije CITES-a u svjetlu globalnog okvira za biološku raznolikost (GBF) Konvencije o biološkoj raznolikosti, koji će biti usvojen ove godine, kako bi se zajamčilo da CITES doprinosi provedbi GBF-a;
31. potiče stranke da postignu cilj da do 2025. prakticiraju samo zakonitu i ekološki održivu trgovinu divljom faunom i florom; naglašava da bi cilj trebao biti iskorjenjivanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom koja je uvrštena na popis CITES-a, uključujući vrste uzgojene u zatočeništvu, a ne samo njezino smanjenje;

⁶ Uredba Komisije (EZ) br. 865/2006 od 4. svibnja 2006. o utvrđivanju detaljnih pravila o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti divlje faune i flore uređenjem trgovine njima (SL L 166, 19.6.2006., str. 1.);

32. naglašava da bi se odluke koje donose tijela Konvencije CITES trebale temeljiti na znanstvenim kriterijima usmjerenima na očuvanje vrsta, na najboljim dostupnim znanstvenim informacijama i na načelu predostrožnosti;
33. žali zbog izostavljanja ključnog pitanja dobrobiti životinja u izjavi o viziji te poziva Komisiju, države članice i sve druge stranke da isprave taj propust;

Jačanje uloge EU-a u svjetskoj borbi protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom

34. žali zbog nedostataka u provedbi uredbi EU-a o trgovini divljom faunom i florom jer njima nisu obuhvaćene sve kritične vrste i ne pruža se ista razina zaštite životinjama uzgojenima u zatočeništvu; potiče Komisiju da preispita i proširi postojeće zakonodavstvo kojim se uređuje trgovina divljom faunom i florom kako bi se osiguralo da uvoz, prekrcaj, izvoz, prodaja ili prijevoz divljih životinja ili biljaka koje se uzimaju, posjeduju, prevoze ili prodaju uz kršenje zakona zemlje podrijetla i tranzita budu zabranjeni;
35. ponovno poziva Komisiju i države članice da predvode u naporima kako bi se zaustavila komercijalna trgovina ugroženim vrstama i njihovim dijelovima; naglašava važnost razvoja ciljeva alata za prostorno praćenje i izvješćivanje (SMART) u tu svrhu;
36. naglašava da bi u trgovinsku politiku EU-a trebalo sustavno uključiti nezakonitu trgovinu divljom faunom i florom i održivu potrošnju; ponavlja svoj poziv Vijeću da Konvenciju o biološkoj raznolikosti smatra ključnim elementom sporazuma o slobodnoj trgovini pod uvjetom da se dogovore obvezni mehanizmi za preispitivanje nacionalnih ciljeva⁷; traži od Vijeća da CITES i Pariški sporazum učini ključnim elementima sporazuma o slobodnoj trgovini te da naglasi potrebu za njihovom učinkovitom provedbom; ističe važnost predstojeće reforme Uredbe o općem sustavu povlastica⁸ za osiguravanje učinkovite provedbe multilateralnih konvencija o klimi i okolišu obuhvaćenih tom uredbom, uključujući Konvenciju o biološkoj raznolikosti;
37. potiče Komisiju da prilagodi europsku bazu podataka TRACES (integrirani računalni veterinarski sustav) kako bi se prikupile i objavile točne informacije o vrstama, količini i podrijetlu svih morskih ukrasnih riba kojima se trguje, te na taj način nadzirala ta trenutačno neregulirana i često neodrživa trgovina u kojoj je EU značajno tržište za uvoz;
38. ponovno poziva države članice EU-a da na razini EU-a uspostave pozitivan znanstveno utemeljen popis životinja koje se mogu držati kao kućni ljubimci, u adekvatnim uvjetima u pogledu njihove dobrobiti, bez nanošenja štete populacijama u divljini i europskoj biološkoj raznolikosti; u tom pogledu ističe da postoji potreba da Komisija provede studiju kojom bi se pospješilo usvajanje tog popisa, koji bi se temeljio, među ostalim, na postojećim iskustvima država članica i stečenim spoznajama;
39. potiče Komisiju i države članice da hitno poduzmu učinkovite mjere i mjere u okviru svojih obveza navedenih u strategiji EU-a o biološkoj raznolikosti kako bi se zabranio

⁷ SL C 67, 8.2.2022., str. 25.

⁸ Uredba (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o primjeni sustava općih carinskih povlastica i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 732/2008 (SL L 303, 31.10.2012., str. 1.).

uvoz lovačkih trofeja dobivenih od vrsta navedenih u Konvenciji CITES;

40. pozdravlja nastojanja EU-a da pruži razvojnu potporu naporima koji se ulažu u suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom u zemljama u razvoju; poziva Komisiju da partnerskim zemljama koje su izvor divlje faune i flore i proizvoda od divlje faune i flore, tranzitne točke i/ili odredišta za prodavače i kupce pruži podršku u razvijanju održivih gospodarskih alternativa za egzistenciju i održivost lokalnih zajednica;

Aksijski plan EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom

41. pozdravlja reviziju i nastavak akcijskog plana EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom; poziva Komisiju da bez odgode objavi ambiciozni akcijski plan EU-a;
42. međutim, naglašava da će uspjeh budućeg akcijskog plana EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom uvelike ovisiti o raspodjeli sredstava; stoga poziva EU i države članice da namijene konkretna proračunska sredstva za njegovu provedbu;
43. mišljenja je da akcijski plan nije pružio dovoljan poticaj za rješavanje pitanja uloge građana EU-a u poticanju potražnje za nezakonitim proizvodima od divlje faune i flore i kod kuće i u susjedstvu EU-a te smatra da bi trebalo ojačati akcijski plan EU-a; poziva Komisiju da u ključnim zemljama potrošačima, uključujući one unutar EU-a, provede inicijative utemeljene na dokazima za smanjenje potražnje;
44. naglašava da bi akcijski plan EU-a protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom trebao dobiti odgovarajuća financijska sredstva, uključujući pomoć zemljama izvan EU-a te centrima za spašavanje i utočištima za divlju floru i faunu;
45. smatra da bi novi akcijski plan EU-a trebao utrti put za bolju provedbu zakona i inspekcije koje provode relevantna tijela diljem Unije te za bolje prikupljanje podataka i pristup podacima, što će omogućiti bolju procjenu trendova i analizu rizika; poziva Komisiju i države članice da dodijele dostatne ljudske i financijske resurse za provedbu akcijskog plana te da ulažu u izgradnju kapaciteta i osposobljavanje tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela; ističe da razmjena znanja s relevantnim službenicima, produbljivanje tog znanja i senzibilizacija javnosti moraju biti sastavni dio budućeg plana;
46. nadalje poziva Komisiju da u okviru akcijskog plana utvrdi jasne i provedive ciljeve i mjere te da razvije jasan mehanizam praćenja i evaluacije;
47. smatra da je ključno da akcijski plan bude u potpunosti usklađen sa strategijom za bioraznolikost za 2030. te da se njime osiguraju sinergije s relevantnim zakonodavstvom EU-a i globalnim okvirom za biološku raznolikost za razdoblje nakon 2020.; čvrsto vjeruje da bi se akcijskim planom posebno trebale utvrditi prioritetne vrste i riješiti pitanje vrsta zaštićenih na nacionalnoj razini kojima se nezakonito trguje u EU-u;
48. poziva Komisiju i države članice da se u revidiranom akcijskom planu EU-a za

suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom uhvate u koštac s trgovinom na internetu i izvan njega, kako bi osigurali da se kiberkriminalitetu u pogledu divlje faune i flore da jednaka razina prioriteta kao i drugim vrstama kiberkriminaliteta kojima se ugrožavaju ljudsko zdravlje, okoliš, gospodarstvo, sigurnost i obrazovanje, između ostalog komunikacijom, suradnjom i koordinacijom među uključenim javnim i privatnim sektorima; poziva Komisiju da hitno ocijeni kako bi Akt o digitalnim uslugama⁹ mogao djelovati kao alat za borbu protiv nezakonite internetske trgovine životinjama i biljkama;

49. napominje da postoje dokazi da zakonita trgovina divljim životinjama služi kao paravan za nezakonite trgovinske aktivnosti, pruža brojne mogućnosti za legalizaciju nezakonitog podrijetla i komplicira provedbu zakona; poziva EU da se pozabavi i zakonitom i nezakonitom trgovinom divljim životinjama u reviziji akcijskog plana EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom;
50. naglašava da bi se u akcijskom planu trebao usvojiti sveobuhvatan pristup od izvora do potrošača;
51. smatra važnim da privatni sektor bude uključen u akcijski plan i da je predan borbi protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom, te da se dovoljno javnih i privatnih ulaganja posveti istraživanju kako bi se povećalo naše znanje o trgovini divljom florom i faunom;
52. naglašava da bi revidirani akcijski plan trebao uključivati ljudska prava i rod, prepoznati ulogu organizacija civilnog društva i obuhvaćati sudjelovanje javnosti i savjetovanje s dionicima;

Organizirani kriminal, kibersigurnost i zaplijenjene životinje

53. apelira na države članice da preko svojih nadležnih institucija uspostave prekograničnu suradnju i koordinaciju s raznim relevantnim međunarodnim tijelima i institucijama kako bi se suzbilo djelovanje organiziranih kriminalnih skupina u nezakonitoj trgovini divljim biljnim i životinjskim vrstama;
54. potiče Komisiju i države članice da promiču pripremu i usvajanje ambicioznog i učinkovitog protokola o kaznenim djelima protiv okoliša u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, kako se upućuje u Strategiji EU-a za suzbijanje organiziranog kriminala za razdoblje 2021. 2025.¹⁰, koji bi uključivao odredbu kojom se stranke obvezuju da kriminaliziraju uvoz i trgovinu divljom faunom i florom koja je nezakonito uzeta iz zemlje podrijetla;
55. snažno pozdravlja prijedlog revizije Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (2008/99/EZ) kako bi se obuhvatila većina oblika kaznenih djela protiv okoliša tako da podliježu usklađenim, odvrćajućim, učinkovitim i razmjernim sankcijama ili kaznama;
56. poziva Komisiju da osigura koordinaciju u provedbi Direktive o zaštiti okoliša putem

⁹ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i o izmjeni Direktive 2000/31/EZ (COM(2020)0825) koji je podnijela Komisija.

¹⁰ Komunikacija Komisije od 14. travnja 2021. o Strategiji EU-a za suzbijanje organiziranog kriminala za razdoblje 2021. – 2025. (COM(2021)0170).

kaznenog prava, uredbi EU-a o trgovini divljom faunom i florom i revidiranog akcijskog plana EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom, koristeći se na najučinkovitiji način alatima koji se nude u sklopu različitih okvira;

57. poziva da se nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani ribolov i podvodno onečišćenje bukom uključe u navedena kaznena djela revidirane Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava;
58. žali zbog toga što se u prijedlogu ne razmatra dobrobit životinja; poziva Komisiju da zajamči da se okrutnost prema životinjama smatra otegotnom okolnošću koja omogućuje povećane kazne u skladu s revidiranom Direktivom o zaštiti okoliša putem kaznenog prava;
59. potiče Komisiju da donese posebne smjernice EU-a za borbu protiv kiberkriminaliteta u pogledu divlje faune i flore, osiguravajući usklađene politike u državama članicama i suradnju među svim relevantnim dionicima;
60. apelira na države članice da učinkovito i u potpunosti provedu odluke CITES-a 18.81 – 18.85 o kriminalu u području divlje faune i flore povezanom s internetom te da pritom u potpunosti koriste Interpolov „Kriminal u području divlje faune i flore povezan s internetom – Praktične smjernice za službenike u području izvršavanja zakonodavstva”, izrađene radi provedbe relevantnih odredbi Odluke CITES-a 17.93;
61. potiče EU da promiče i podupire inicijative za znatno povećanje kapaciteta za spašavanje i obnovu divljih vrsta pomoću resursa, financiranja, osposobljavanja i, što je još važnije, uspostave mreže odgovornih i akreditiranih objekata za spašavanje i utočišta te nacionalnih akcijskih planova za upravljanje zaplijenjenim živim životinjama;
62. napominje da nedostatak nacionalnih kapaciteta za spašavanje i utočišta može doprinijeti nedovoljnoj provedbi relevantnih odredbi povezanih s trgovinom divljom faunom i florom u državi članici te može dovesti do mjera koje nisu prikladne za odvratanje od kriminala povezanog s divljom faunom i florom; smatra da bi revidirana Direktiva o zaštiti okoliša putem kaznenog prava mogla obuhvaćati, na primjer, pravila za upravljanje zaplijenjenom dobroti, uključujući odgovarajuću skrb za zaplijenjene žive životinje;
63. naglašava važnost sustavnog provođenja financijskih istraga i postupaka povrata imovine; poziva EU i njegove države članice da podrže mjere usmjerene na zapljenu pogubnih nezakonitih financijskih tokova i zapljenu prihoda od kriminala povezanog s divljom faunom i florom;
64. poziva države članice da provode i promiču dosljedno i transparentno izvješćivanje CITES-a, Europolu i zemalja podrijetla o svim zaplijenjenim ili oduzetim živim životinjama;

Pristup „Jedno zdravlje” i uloga CITES-a u smanjenju rizika od pojave budućih zoonotskih bolesti povezanih s međunarodnom trgovinom divljom faunom i florom

65. podsjeća da je prema IPBES-u 70 % novih bolesti i pandemija životinjskog podrijetla;

izražava duboku zabrinutost, također u kontekstu trenutne pandemije bolesti COVID-19, zbog sve češće pojave i širenja zoonotskih bolesti koje se prenose sa životinja na ljude (antropozoonoze), što je pogoršano klimatskim promjenama, degradacijom okoliša, promjenama u korištenju zemljišta, krčenjem šuma, uništavanjem bioraznolikost i prirodnih staništa te pritiskom na njih, nezakonitom trgovinom divljim životinjama i neodrživim sustavima proizvodnje i potrošnje hrane; ističe potrebu za poboljšanjem znanja o vezama između pojave bolesti s jedne strane te zakonite i nezakonite trgovine divljim biljnim i životinjskim vrstama, očuvanja i propadanja ekosustava s druge strane;

66. ističe da rizik od pandemije može značajno smanjiti smanjenjem ljudskih aktivnosti koje dovode do gubitka biološke raznolikosti te da je trošak smanjenja rizika od pandemije 100 puta manji od troškova odgovora na pandemije; naglašava da je iznimno važno zaštititi i obnoviti staništa divljih vrsta kako bi se spriječila još jedna pandemija životinjskog podrijetla; potiče sve stranke da ulože pojačane napore;
67. apelira na EU i sve druge stranke da zajamče dobrobit živih životinja kojima se trguje, kao i onih koje se drže u objektima za uzgoj, i priznaju znanstvene dokaze da su loši uvjeti u pogledu dobrobiti životinja pri njihovom držanju, prijevozu i trgovini povezani s izbijanjem i širenjem bolesti te stoga ugrožavaju i zdravlje životinja i zdravlje ljudi; u tom pogledu naglašava koristi pozitivnog popisa životinja koje se mogu držati kao kućni ljubimci na razini EU-a;
68. poziva Komisiju da se koristi regulatornim dijalozima predviđenima u sporazumima o slobodnoj trgovini za promicanje strogih sanitarnih i fitosanitarnih standarda EU-a i dobrobiti životinja kako bi se rizik od budućih epidemija i pandemija sveo na najmanju moguću mjeru; poziva Komisiju da po potrebi razmotri uvođenje moratorija na uvoz divljih životinja ili drugih vrsta iz prijavljenih žarišnih točaka zaraznih bolesti kako bi se riješili mogući sigurnosni problemi;
69. naglašava važnu ulogu koju bi CITES trebao imati u sprečavanju budućih pandemija kao međunarodno regulatorno tijelo za trgovinu divljom faunom i florom;
70. ističe smjernice Svjetske zdravstvene organizacije, Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE) i Programa Ujedinjenih naroda za okoliš kojima se nacionalna nadležna tijela pozivaju da obustave trgovinu živim ulovljenim sisavcima u svrhu hrane ili uzgoja te da zatvore dijelove tržišta na kojima se prodaju takve životinje kao hitnu mjeru, osim ako ne postoje vidljivo učinkoviti propisi i odgovarajuće procjene rizika; naglašava preporuke IPBES-a za uklanjanje živih vrsta iz trgovine divljom faunom i florom kod kojih prema mišljenju stručnjaka postoji visok rizik od izbijanja bolesti; poziva Komisiju i države članice EU-a da podrže globalnu zajednicu u rješavanju pitanja komercijalne trgovine i prodaje na tržištima živih divljih vrsta namijenjenih prehrani ljudi, posebno ptica i sisavaca, u cilju postupnog ukidanja te trgovine kao ključnog koraka prema postizanju cilja sprečavanja budućih pandemija zoonotskog podrijetla;
71. naglašava važnu ulogu Komisije i država članica u koordinaciji i podupiranju pristupa „Jedno zdravlje” u EU-u te zalaganju za njega na svim međunarodnim forumima; poziva na hitno donošenje nove rezolucije kojom se stranke pri provedbi Konvencije i u

nacionalnom zakonodavstvu potiču na usvajanje pristupa „Jedno zdravlje” u pogledu korištenja i trgovine divljom faunom i florom, koristeći operativnu definiciju načela „Jedno zdravlje” koju je razvila skupina stručnjaka na visokoj razini „Jedno zdravlje” (OHHLEP), i na provedbu odgovarajuće analize rizika i programa prevencije u vezi sa zdravljem životinja, ljudi i okoliša pri razmatranju zahtjeva za dozvole i certifikate za trgovinu divljim životinjama;

72. sa zabrinutošću primjećuje da putnici u zračnom prometu još uvijek krijumčare znatne količine mesa domaćih i divljih životinja u države članice, što predstavlja rizik za zdravlje životinja i ljudi te biološku raznolikost; poziva Komisiju da, zajedno s državama članicama, intenzivira prikupljanje podataka o ovom pitanju te podupre i koordinira odgovor EU-a na nezakonit uvoz mesa;
73. pozdravlja namjeru CITES-a da surađuje sa Svjetskom organizacijom za zdravlje životinja (OIE) na izradi zajedničkog programa rada kako bi se zajednički popunile praznine u znanju i utvrdila učinkovita i praktična rješenja za smanjenje rizika od prelijevanja patogena u lancima opskrbe divljom faunom i florom; potiče CITES da nastavi jačati aktivnu suradnju s drugim međunarodnim organizacijama i konvencijama uključenima u sprečavanje zoonotskih bolesti primjenom pristupa „Jedno zdravlje”;
74. podsjeća na važnost angažmana autohtonih naroda i lokalne zajednice u pogledu očuvanja vrsta i provedbe Konvencije; prepoznaje da egzistencija nekih zajednica ovisi o vrstama uvrštenima na popis CITES-a; žali što CITES-u nedostaje određena razina priznavanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica, što je u suprotnosti s Konvencijom o biološkoj raznolikosti; smatra da bi sastanci CITES-a imali koristi od veće zastupljenosti i sudjelovanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica te žali zbog nedostatka napretka koji je dosad postignut; potiče stranke i tajništvo da nastave s radom na definiranju i provedbi učinkovitih mehanizama kako bi se osiguralo da se čuje glas autohtonih naroda i lokalnih zajednica;
75. poziva Svjetsku zdravstvenu organizaciju da zauzme stav protiv upotrebe divljih životinja u proizvodnji lijekova, posebno protiv upotrebe vrsta s crvenog popisa Međunarodne unije za očuvanje prirode koje su klasificirane kao (gotovo) ugrožene, ranjive ili ugrožene;

Izmjene dodataka CITES-a

76. snažno podržava prijedloge EU-a i država članica za uvrštenje na popis u cilju izmjene dodataka CITES-a;
77. poziva države članice EU-a da podrže prijedloge podnesene konferenciji CoP19 za uvrštavanje na popis ili prijenos vrsta iz Dodatka II. u Dodatak I. koje podnose ili podupiru države na području rasprostranjenosti;
78. poziva države članice EU-a i sve druge stranke da podrže prijedloge podnesene konferenciji CoP19 za bolju zaštitu gmazova, vodozemaca, ptica, riba i sisavaca koji su ugroženi međunarodnom trgovinom za tržište kućnih ljubimaca te da priznaju da tržište egzotičnih kućnih ljubimaca i raspon pogođenih vrsta rastu i unutar EU-a i na međunarodnoj razini;

79. poziva EU i sve stranke Konvencije CITES da se pridržavaju načela predostrožnosti u pogledu zaštite vrsta u svim svojim službenim stajalištima o radnim dokumentima i prijedlozima za uvrštavanje na popis, te da posebno i u potpunosti uzmu u obzir načela „korisnik plaća”, načela preventivnog djelovanja, načela najboljih dostupnih znanstvenih informacija i ekološkog pristupa;
80. apelira na EU da pozove na reviziju Rezolucije konferencije 9.21. (Rev. CoP18) o tumačenju i primjeni kvota za vrste uključene u Dodatak I. kako bi se povećala učestalost preispitivanja kvota za te vrste, kojima je dodijeljena najviša razina zaštite u okviru priloga, s obzirom na to da je trenutni vremenski okvir od devet godina (tri razdoblja između zasjedanja) predug;
81. podržava preporuke za jačanje zaštite i očuvanja vrsta, uključujući morske pse i raže, morske kornjače, morske konjice, velike mačke, slonove, tibetanske antilope i sajga antilope;
82. potiče EU da podrži uspostavu transparentnog i uključivog postupka za daljnju sveobuhvatnu i vremenski ograničenu reviziju Rezolucije konferencije br. 10.21. o prijevozu živih primjeraka i povezanim smjernicama CITES-a za nezračni prijevoz; poziva na osnivanje zajedničke radne skupine Odbora za prijevoz životinja i biljaka koja će biti zadužena za redovito preispitivanje smjernica i izradu prijedloga izmjena Rezolucije konferencije br. 10.21. (Rev. CoP16) kako bi se poboljšali detaljni zahtjevi u pogledu prijevoza kojima se pojašnjavaju odgovornosti u pogledu usklađenosti te kako bi se preispitao način na koji ih provode stranke;
83. poziva EU i njegove države članice da podrže donošenje odluke koju je predložio stalni odbor o ponovnom sazivanju radne skupine za provedbu propisa CITES-a u vezi s nosorozima, pri čemu ističe da krivolov i nezakonita trgovina rogovima nosoroga i dalje predstavljaju veliku prijetnju opstanku afričkih i azijskih nosoroga;

Pitanja koja se odnose na pojedine vrste

Morski psi i raže

84. ističe da morski psi i raže imaju ključnu ulogu u očuvanju zdravog života u oceanima te da nova istraživanja objavljena nakon 18. konferencije stranaka CITES-a pokazuju da 37 % vrsta morskih pasa i raža već prijeti izumiranje, što je druga najviša stopa među svim skupinama kralježnjaka nakon vodozemaca¹¹; upozorava da je jedan od glavnih uzroka tog pada međunarodna trgovina proizvodima koji su od njih dobiveni te da je EU važan izvoznik i trgovac dijelovima morskih pasa i proizvodima od njih;
85. žali zbog toga što se dosad samo 25 % vrsta morskih pasa koje su pogođene trgovinom perajama nalazi na popisu Priloga II. CITES-u; poziva EU da zatraži od tajništva, stalnog odbora i stranaka konvencije CITES da dodatno ispitaju i riješe zabrinjavajuću i kritičnu nedosljednost utvrđenu u dokumentu stalnog odbora SC74 Doc. 67.2, između ulova vrsta morskih pasa s popisa CITES-a i razina trgovine njima, te da utvrde potencijalne izvore nedovoljnog prijavljivanja vrsta morskih pasa s popisa CITES-a ili

¹¹ Odbor IUCN-a za opstanak vrsta – Posebna skupina na morske pse, New Global Study Finds Unprecedented Shark and Ray Extinction Risk, 6. rujna 2021.

nezakonite trgovine njima;

86. stoga pozdravlja prijedlog Komisije za odluku Vijeća koji uključuje prijedlog iz Dodatka II. kojim bi se cijela obitelj mlatova uvrstila u uredbu CITES-a;
87. potiče EU, koji ima ključnu ulogu u globalnom ribolovu morskih pasa i trgovini njima, da podrži prijedlog Paname, zemlje domaćina 19. sastanka konferencije CoP19, da se u Dodatak II uvrste psine (iz porodice *Carcharhinidae*), pri čemu bi ostatak porodice *Carcharhinidae* zbog sličnog izgleda trebalo uključiti kao vrlo sličnu vrstu;

Velike mačke

88. priznaje da su neke vrste velikih mačaka među najugroženijim vrstama CITES-a, pri čemu se njihove populacije i dalje smanjuju te su u nekim državama dosegnule razinu izumiranja, te da očuvanju vrsta velikih mačaka CITES-a i trgovini njima nije pridana dovoljna pozornost i financijska potpora u usporedbi s drugim pitanjima CITES-a;
89. potiče EU da osnuje fond za očuvanje vrsta velikih mačaka kojim bi se, među ostalim, podupirala provedba rezolucija i odluka CITES-a o vrstama velikih mačaka te provedba vremenski ograničenih preporuka po državama članicama te ishoda i rezultata radne skupine CITES-a za velike mačke;
90. nadalje potiče EU da osigura da tajništvo CITES-a pri realizaciji misija CITES-a u zemljama u kojima se velike azijske mačke drže u zatočeništvu u zabrinjavajućim okolnostima zauzme pristup koji se temelji na riziku;
91. s velikom zabrinutošću napominje da svih pet vrsta iz roda *Panthera* (tigar, lav, jaguar, leopard i snježni leopard) imaju nepovoljno stanje očuvanosti od „gotovo ugroženog” do „ugroženog”, a trendovi u pogledu njihove populacije smanjuju se;
92. poziva sve strane da bez iznimke zabrane komercijalnu trgovinu pet vrsta roda *Panthera* (tigrovi, lavovi, jaguari, leopardi i snježni leopardi); nadalje poziva države članice da zabrane uzgoj tih vrsta u zatočeništvu privatnim subjektima koji nisu ovlašteni zoološki vrtovi jer to može doprinijeti nezakonitoj trgovini tim vrstama;
93. ističe da je zakonita komercijalna trgovina vrstama uzgojenim u zatočeništvu, kao što su tigrovi i druge velike mačke, vrlo štetna jer potiče potražnju, otežava provedbu i pruža brojne mogućnosti za pranje novca;
94. poziva na zatvaranje farmi tigrova i prekid trgovine tigrovima uzgojenima u zatočeništvu i njihovim dijelovima u komercijalne svrhe;
95. poziva Komisiju, države članice i sve stranke CITES-a da osiguraju da afrički lav bude uključen u Dodatak I. radi dobivanja optimalnog statusa zaštite i suzbijanja nezakonite trgovine s uglavnom azijskim zemljama;

Slonovi

96. poziva Komisiju da u potpunosti podrži i aktivno zagovara uključivanje svih populacija afričkih slonova u Dodatak I. CITES-u te da se suprotstavi svakom pokušaju

premještanja iz Dodatka I. u Dodatak II.;

97. poziva Komisiju i države članice da podrže razvoj jednostavnog i jedinstvenog pravnog okvira za trgovinu živim afričkim slonovima ulovljenima u divljini koji će ograničiti izvoz na programe za očuvanje in situ ili sigurna područja u divljini, unutar prirodnog i povijesnog područja rasprostranjenosti te vrste u Africi;
98. ističe stajalište država na području rasprostranjenosti afričkih slonova koje pripadaju koaliciji za afričke slonove i Odbora IUCN-a za opstanak vrsta – skupine stručnjaka za afričkog slona, koji ne podržavaju uklanjanje afričkih slonova iz prirode za bilo kakvu upotrebu u zatočeništvu;
99. potiče EU da istakne slabu trenutačnu provedbu svih odredbi odluka CITES-a 18.226 i 18.227 te da snažno potiče sve stranke da se u potpunosti pozabave tim odredbama, istodobno imajući na umu da se nekoliko azijskih država na području rasprostranjenosti slonova obvezalo na provedbu sigurnijih sustava registracije, označavanja i praćenja živih azijskih slonova;
100. potiče brzo zatvaranje preostalih domaćih legalnih tržišta bjelokosti, primjerice u Japanu, te hitno poziva EU i sve stranke da se usprotive svim prijedlozima kojima se nastoji ukloniti ograničenje trgovine bjelokošću;
101. poziva Komisiju i države članice da zahtijevaju veću transparentnost i bolje upravljanje zalihama bjelokosti te da potiču njihovo uništavanje;
102. poziva EU da postupi u skladu sa svojim prijedlogom sa 74. sjednice stalnog odbora CITES-a i osigura da se u informacijski sustav za trgovinu slonovima (ETIS) uključe izvješća o analizi zapljena bjelokosti povezanih sa svakom strankom sa zakonitim domaćim tržištima za komercijalnu trgovinu bjelokosti, uključujući izvješće koje se podnosi Konferenciji stranaka, te da od tajništva CITES-a zatraži da upotrijebi informacije prikupljene u okviru postupka praćenja nezakonitog ubijanja slonova (MIKE), preko ETIS-a i nacionalnog akcijskog plana za bjelokost (NIAP) kako bi se provela analiza područja u kojima vjerojatno postoje najveće neprijavljene zalihe;
103. potiče EU i njegove države članice da podrže preporuku revizije postupka nacionalnog akcijskog plana za bjelokost (NIAP) kako bi se i dalje osigurala njegova svrsishodnost, te poziva dotične stranke da ulože još više napora u okviru tog postupka u vezi sa zalihama bjelokosti;
104. poziva EU da osigura da ETIS i dalje bude pouzdan mehanizam i izvor informacija o trendovima u nezakonitoj trgovini bjelokosti, kakav je već više od dva desetljeća;

Druge vrste

105. Poziva EU i sve strane da:
 - podrže prijedloge za uvrštavanje nilskog konja *Hippopotamus amphibius* u Dodatak I. s obzirom na aktualnu zabrinutost u pogledu smanjenja populacije i trgovine tom vrstom;

- podrže prijedloge za uključivanje dodatnih vrsta kornjača u dodatke CITES-u, uključujući kornjače iz rodova *Kinosternon*, *Claudius* i *Staurotypus*;
 - podrže prijedlog Kostarike koji podupiru druge države na području rasprostranjenosti da se staklene žabe (obitelj *Centrolenidae*) uvrste u Dodatak II. CITES-u kako bi se osigurala zakonitost i održivost trgovine tim vrstama;
 - potaknu Bocvanu da izvijesti o svim aktivnostima koje provodi kako bi riješila problem krivolova nosoroga i nezakonite trgovine u skladu s Rezolucijom konferencije 9.14 (Rev. CoP17) o očuvanju afričkih i azijskih nosoroga i trgovini njima, s obzirom na ozbiljnu zabrinutost zbog povećanja krivolova nosoroga u Bocvani od održavanja konferencije CoP18;
 - donesu odluke i/ili izmjene Rezolucije konferencije br. 17.10 o očuvanju ljuskavaca i trgovini njima kako bi se stranke s domaćim tržištima potaknule na poduzimanje svih mjera za zatvaranje tih tržišta i uništavanje njihovih zaliha ljuskavaca;
 - donesu odluke u skladu s kojima bi Meksiko morao odgovarati za neuspjeh u sprečavanju nezakonitog ribolova ribe *Totoaba macdonaldi*, vrste s popisa iz Dodatka I., i trgovine njome, zbog čega pliskavici vaquita marina (*Phocoena sinus*) prijeti izumiranje, te da razmotri privremeni prekid komercijalne trgovine vrstama s popisa CITES-a u skladu s Rezolucijom konferencije br. 14.3;
106. poziva Hong Kong i Kinu da pojačaju granične kontrole kako bi zaustavili uvoz ribe totoaba koja je uglavnom namijenjena Kini;
107. potiče sve strane da u potpunosti zabrane trgovinu ribom totoaba;
-
- ◦
108. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, ugovornim strankama Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore i njezinom tajništvu.